

Regionala utvecklingsnämnden

Tid och plats	10:15-14:30, Tingssalen, kommunhuset i Högsby, Kyrkogatan 8, Högsby
Beslutande	Karin Helmersson (C), ordförande Malin Anell (S), vice ordförande Pär-Gustav Johansson (M), vice ordförande Ilko Corkovic (S) Rosie Folkesson (S) Peter Wretlund (S) Mahmoud Al-Mokdad (C) Jan Martinsson (V) Jonny Andersson (V) Robin Hanzl (M), ersätter Carl Dahlin (M), §§ 74-91 Carl-Wiktor Svensson (KD) Anders Andersson (KD) Tomas Trossing (SD), ersätter Carl Dahlin (M) §§ 70-73 Janita Kirchberg (SD) Anne-Marie Norman (SD) Erik Arvidsson (SD)
Närvarande ersättare	Per Wimarsson (S) Daniel Ståhl (V) Tomas Trossing (SD), §§ 74-87
Tjänstepersoner	Helena Nilsson, regional utvecklingsdirektör Helen Nilsson, sakkunnig jämställdhet, Länsstyrelsen Kalmar län, § 72 Paul Robertsson, VD, Hushållningssällskapet Kalmar Kronoberg Blekinge, § 73 Martina Adiels Balk, basenhetschef hållbar samhällsplanering, § 74 Tina Erlandsson, ekonomichef, § 77 Magnus Hammarstedt, bredbandskoordinator, § 88 Agnes Savetun, regionsekreterare
Justering	Sker digitalt.
Paragrafer	70-91
Ordförande	Karin Helmersson (C)
Justerare	Anders Andersson (KD)
Sekreterare	Agnes Savetun

§ 70

Ärendenummer RUN 2026/1

Godkännande av föredragningslista

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner föredragningslistan.

§ 71

Ärendenummer RUN 2026/1

Val av justerare

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden utser Anders Andersson (KD) att tillsammans med ordförande justera protokollet.

§ 72

Ärendenummer RUN 2026/12

Återrapport – Tillväxtprojektet Ett jämställt näringsliv Kalmar län

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Information ges om det regionala tillväxtprojektet Ett jämställt Näringsliv Kalmar län som pågick mellan 2024-2025. Under 2026 övergick projektet till en process för det fortsatta arbetet.

Arbetet tar sin grund i den regionala jämställdhetsstrategin och den regionala utvecklingsstrategin. Arbetet har två mål, fortsätta utveckla forum för jämställdhet, mångfald och inkludering samt sprida kompetensutvecklande filmer. Målet är att forumet ska bli känt, återkommande, och behovsanpassat med syftet att stärka arbetet med jämställdhet både lokalt och regionalt samt att öka förutsättningarna för kontinuerlig kompetensutveckling.

Projektets styrgrupp har övergått till en processarbetsgrupp med länsstyrelsen, Region Kalmar län och Almi som fortsätter arbeta strategiskt för att utveckla ett jämställt näringsliv i Kalmar län.

Föredragning av

Helen Nilsson, sakkunnig jämställdhet, Länsstyrelsen Kalmar län

§ 73

Ärendenummer RUN 2026/12

Hushållningssällskapets rapport Livsmedelskedjans försörjningsförmåga Kalmar län

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Hushållningssällskapet Kalmar Blekinge Kronoberg har på uppdrag av Region Kalmar län inom arbetet med livsmedelsstrategin tagit fram en rapport som heter Livsmedelskedjans försörjningsförmåga i Kalmar län.

Rapporten analyserar länets förmåga att upprätthålla livsmedelsförsörjningen vid störning. Syftet har varit att identifiera centrala sårbarheter i livsmedelskedjan, analysera tid till kritiskt läge i olika funktioner samt belysa vilka åtgärder som krävs för att stärka regionens försörjningsförmåga.

Rapportens samlade bedömning är att regionens försörjningsförmåga inte främst avgörs av produktionsvolymen i normalläge, utan av systemets robusthet när ordinarie flöden bryts. Sårbarheter uppstår särskilt i gränssnittet mellan aktörer och i beroendet av infrastruktur som inte alltid är tydligt prioriterad ur livsmedelsperspektiv.

Av rapporten framgår att tre övergripande insatser krävs för att stärka regionens försörjningsförmåga.

- Livsmedelskedjan behöver tydligt integreras och prioriteras som samhällsviktig funktion i regional planering och risk- och sårbarhetsarbete.
- Operativ robusthet behöver verifieras genom beräkningar, test och övningar, snarare än enbart beskrivas.
- Det krävs ansvarstagande och ekonomiska förutsättningar som möjliggör investeringar i redundans. Sammantaget visar rapporten att regionens försörjningsförmåga kan stärkas, men att det krävs medvetna prioriteringar, samordning mellan aktörer och resurser som möjliggör genomförande.

Föredragning av

Paul Robertsson, VD, Hushållningssällskapet Kalmar Kronoberg Blekinge

§ 74

Ärendenummer RUN 2026/144

Svar på nämndinitiativ om Regionens beredskap vid snabbt förändrat omvärldsläge

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet. Nämndinitiativet anses därmed besvarat.

Bakgrund

I ett nämndinitiativ som lämnats in av Janita Kirchberg (SD), Tomas Trossing (SD), Erik Arvidsson (SD) och Anne-Marie Norman (SD) önskades svar på frågor kopplade till regionens beredskap vid ett snabbt förändrat omvärldsläge.

- Hur ser regionens och nämndens beredskap ut för störningar i försörjningen av drivmedel, livsmedel, läkemedel och andra medicinska produkter?
- Vilken förmåga finns i länet att upprätthålla livsmedelsförsörjningen vid allvarliga störningar, och hur bedöms sårbarheten kopplad till beroendet av insatsvaror som energi och gödsel?
- Hur avser regionen att hantera de ekonomiska konsekvenserna av ett snabbt försämrat omvärldsläge, såsom ökade priser och inflation, samt vilka åtgärder vidtas för att minska sårbarheten och stärka länets långsiktiga motståndskraft?

Helena Nilsson, regional utvecklingsdirektör, redovisar sammanfattningsvis följande svar på nämndinitiativet.

På övergripande nivå inom Region Kalmar län görs arbete med risk- och sårbarhetsanalyser och kontinuitetsplanering för olika händelser i verksamheterna. Folkhögskolorna är en del av detta arbete. Inom ramen för det regionala utvecklingsarbetet stimuleras och drivs insatser som syftar till att öka produktionen av förnybar och närproducerad energi, exempelvis biogas och solenergi.

En sårbarhetsanalys av livsmedelskedjans försörjningsförmåga har tagits fram av Hushållningssällskapet på uppdrag av Region Kalmar län, Livsmedelskedjans försörjningsförmåga i Kalmar län.

Insatser görs i syfte att stärka konkurrenskraften i näringslivet, vilket bidrar till att stärka motståndskraften i kris och krig.

Inom ramen för det regionala utvecklingsarbetet stimuleras och drivs insatser som syftar till att öka produktionen av förnybar och närproducerad energi, exempelvis biogas och solenergi.

Regionala utvecklingsnämnden och förvaltningen följer utvecklingen i omvärlden för att vid behov kunna sätta in extraordinära insatser. Arbetet sker i nära samverkan med kommunerna i länet, näringslivets aktörer och civilsamhället.

Efter att föredragningen avslutats frågar ordföranden om nämndinitiativet kan anses besvarat. Hon finner det så.

Föredragning av
Helena Nilsson, regional utvecklingsdirektör

Expedierat till:

Janita Kirchberg (SD)

Tomas Trossing (SD)

Erik Arvidsson (SD)

Anne-Marie Norman (SD)

§ 75

Ärendenummer RUN 2026/6

Hållbar utveckling i hela länet

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Framtagande av avsiktsförklaring E22 förbifart Bergkvara

Inför vägplanarbetet för E22 Förbifart Bergkvara kommer Region Kalmar län tillsammans med Torsås kommun och Trafikverket att ta fram en gemensam avsiktsförklaring.

Avsiktsförklaringen blir organisationernas gemensamma överenskommelse till kommande arbete med vägplan. I avsiktsförklaringen kommer målformuleringar, ansvarsfördelningar och kommande samordning av planprocesser att identifieras. Dokumentet skrivs under av respektive organisation.

Verksamhetsberättelse januari – april 2026

Information ges om regionala utvecklingsnämndens verksamhetsberättelse för januari till april 2026. Pågående och planerade aktiviteter/arbete redovisas, bland annat:

- Arbetet med livsmedelsstrategin (strategin skickades nyligen ut på remiss),
- Industriforum 2026,
- arbetssätt för en mer jämlik hälsa i områden med utmaningar,
- insatser för att uppnå ett brett kulturutbud som är tillgängligt i hela länet (exempelvis ett treårigt utvecklingsprojekt med en regional kulturskolesamordnare, Region Kalmar län medfinansierar via regionala projektmedel),
- uppdrag från regionplan - Redovisa förslag till ny inriktning för den regionala bredbandsmodellen i syfte att öka robustheten i näten.

Föredragning av

Martina Adiels Balk, basenhetschef hållbar samhällsplanering

Helena Nilsson, regional utvecklingsdirektör

§ 76

Ärendenummer RUN 2026/7

En av Sveriges bästa arbetsplatser

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Information ges om regionala utvecklingsnämndens verksamhetsberättelse för januari till april 2026. Mål och måluppfyllelse samt pågående aktiviteter för målområdet En av Sveriges bästa arbetsplatser redovisas.

- Friskfaktorer och resultat av medarbetarenkäten 2025 har använts som underlag i en dialog om medarbetarskap med fokus ”vi är varandras arbetsmiljö”.
- Personaldag planeras till hösten där mångfald och likabehandling kommer att vara en del av dagen.
- Sjukfrånvaron är fortsatt på en låg nivå och förebyggande insatser genom hälsodialoger och omtankessamtal med medarbetare används av cheferna.

Föredragning av

Helena Nilsson, regional utvecklingsdirektör

§ 77

Ärendenummer RUN 2026/8

En långsiktigt hållbar ekonomi

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet

Bakgrund

Information ges om regionala utvecklingsnämndens verksamhetsberättelse för januari till april 2026.

Budget i relation till utfall på förvaltningsnivå, samt för verksamheterna bildning, kultur- och organisationsbidrag och regional utveckling redovisas.

Helårsprognosen för regionala utvecklingsförvaltningen visar på ett positivt resultat.

Föredragning av

Tina Erlandsson, ekonomichef

§ 78

Ärendenummer RUN 2026/21

Godkännande av verksamhetsberättelse januari-april 2026, regional utvecklingsnämnd

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner nämndens verksamhetsberättelse för perioden januari till april 2026.

Verksamhetsberättelsen överlämnas till regionstyrelsen.

Bakgrund

I verksamhetsberättelsen beskrivs förvaltningens verksamhet samt uppföljning av mål och aktiviteter kopplade till de olika verksamhetsområdena.

Övrigt

Prövning av barnets bästa är ej aktuell då beslutet inte rör barn eller barn som är anhöriga.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 15 maj 2026
2. Verksamhetsberättelse 2026-04 Regional utvecklingsnämnd

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 79

Ärendenummer RUN 2026/114

Inriktning för framtagande av strategi och handlingsplan för hållbar tillväxt

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden uppdrar åt regionala utvecklingsdirektören att ta fram förslag till Strategi och handlingsplan för hållbar tillväxt i Kalmar län med följande inriktning och upplägg:

- Strategin ska innehålla mål för perioden 2027–2030.
- Strategin ska fokusera på Kalmar läns prioriteringar i den regionala utvecklingsstrategin.
- En remissversion av strategi och handlingsplan ska vara klar för beslut under tredje kvartalet 2026.

Reservation

Samtliga ledamöter från Kristdemokraterna och Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Bakgrund

I Regionplan 2026–2028 för Region Kalmar län står att en tillväxtstrategi ska tas fram under 2026, i dialog med kommunerna och utvalda aktörer. Syftet är att skapa en tydligare riktning för en hållbar tillväxt i länet som samlar frågor om utveckling av näringslivet, utifrån innovation, etablering och investering, kompetensförsörjning och inflyttning. Den övergripande målsättningen med arbetet är att skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt.

Förslag till inriktning och struktur

Strategin ska ta sin utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin (RUS) Kalmar län 2040 - Klimat att växa i, och konkretiserar kraftsamlingsområdet Konkurrenskraft och innovativt näringsliv med de tre målbilderna:

1. Ökad förnyelse- och omställningsförmåga
2. Ökad internationalisering
3. Utbildad arbetskraft efter arbetsgivares behov

Strategin ska samla befintliga strategier, program och planer inom kompetensförsörjning, kulturella och kreativa branscher, smart specialisering, etablering och investering samt arbetet för att attrahera fler till Kalmar län. Strategin ska beakta relevanta nationella och europeiska

inriktningar inom näringslivs-, innovations- och kompetensförsörjningspolitik, inklusive den nationella STEM-strategin. Strategin ska innehålla mål för perioden 2027–2030.

Strategin ska utgå från Kalmar läns prioriterade styrkeområden och samlar insatser i de områden där den regionala utvecklingspotentialen bedöms vara som störst:

- Bioinnovation med fem kunskapsområden inom skog och trä
- Livsmedel
- Vattenförsörjning och vattenteknik
- Bioenergi
- Natur- och kulturbaserad besöksnäring
- eHälsa
- Industriell utveckling.

Strategin och handlingsplanen ska genomsyras av samtliga hållbarhetsperspektiv enligt Agenda 2030, och förutsätter effektiv och långsiktigt hållbar användning av resurser och infrastruktur kopplade till energi, luft, mark och vatten.

Handlingsplanen ska innehålla konkreta aktiviteter, kopplade till nuläge och önskat läge, utifrån målen i strategin. Handlingsplanen ska följas upp och revideras årligen, för att säkerställa aktualitet, lärande och genomförandekraft. Den ska vara tydlig i roller och ansvar för länets aktörer inom näringsliv, akademi, offentlig sektor och civilsamhälle, med fokus på gemensamt ägarskap för helhet och effekter snarare än enskilda insatser.

Process för framtagning

En remissversion av strategi och handlingsplan ska vara klar för beslut under tredje kvartalet 2026. Remisstiden planeras pågå mellan 20 oktober – 20 december 2026.

Framtagandet ska göras i samverkan med kommuner, näringsliv och företagsfrämjande aktörer, med en tydlig inriktning mot gemensamt genomförande.

Övrigt

Prövning av barnets bästa är ej aktuellt, då beslutet inte rör barn eller barn som är anhöriga. Däremot kommer en prövning av barnets bästa att göras i samband med framtagandet av strategi och handlingsplan.

Överläggning

1. Carl-Wiktor Svensson (KD) redovisar följande förslag inför framtagandet av strategi och handlingsplan:
 - Strategin ska fokusera på att öka Kalmar läns ekonomiska tillväxt - vilket innebär fokus på arbetsmarknadsutvidgning, ökad kapacitet för livsmedelsproduktion och ett strukturerat arbete med att vända befolkningsutvecklingen.
2. Janita Kirchberg (SD) redovisar följande förslag inför framtagandet av strategi och handlingsplan:

- Strategin och handlingsplan för hållbar tillväxt ska ha ett tydligt fokus på fler arbetstillfällen, stärkt företagande, bättre kompetensförsörjning, stabilare energiförsörjning och goda villkor för länets basnäringar,
- strategin ska innehålla konkreta och mätbara mål för hur hinder för företagande ska minska och hur Kalmar läns konkurrenskraft ska stärkas,
- hållbarhetsperspektiven i strategin får inte användas på ett sätt som hämmar tillväxt, försvårar investeringar eller lägger ytterligare bördor på företag och kommuner i Kalmar län.

3. Malin Anell (S) och Jonny Anderson (V) föreslår att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag till beslut och att Carl-Wiktor Svenssons (KD) och Janita Kirchbergs (SD) förslag avslås.

Efter avslutad överläggning frågar ordförande om regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Malin Anells (S) och Jonny Anderssons (V) förslag, Carl-Wiktor Svenssons (KD) förslag eller Janita Kirchbergs (SD) förslag. Hon finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Malin Anells (S) och Jonny Anderssons (V) förslag.

Omröstning begärs och ska genomföras.

Ordföranden finner att Malin Anells (S) och Jonny Anderssons (V) förslag utgör huvudförslag. Ordföranden frågar om regionala utvecklingsnämnden vill att Carl-Wiktor Svenssons (KD) förslag eller Janita Kirchbergs (SD) förslag ska utgöra motförslag. Hon finner att Carl-Wiktor Svenssons (KD) förslag utgör motförslag.

Omröstning genomförs enligt följande:

- Ledamot som röstar för Malin Anells (S) och Jonny Anderssons (V) förslag röstar ja.
- Ledamot som röstar för Carl-Wiktor Svenssons (KD) förslag röstar nej.

Omröstningen får följande resultat:

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Pär-Gustav Johansson (M)		X	
Malin Anell (S)	X		
Robin Hanzl (M)		X	
Jan Martinsson (V)	X		
Janita Kirchberg (SD)			X
Ilko Corkovic (S)	X		

Anne-Marie Norman (SD)			X
Mahmoud Al-Mokdad (C)	X		
Erik Arvidsson (SD)			X
Jonny Andersson (V)	X		
Carl-Wiktor Svensson (KD)		X	
Rosie Folkesson (S)	X		
Anders Andersson (KD)		X	
Peter Wretlund (S)	X		
Karin Helmersson (C)	X		
	8	4	3

Regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Malin Anells (S) och Jonny Anderssons (V) förslag med resultatet 8 ja, 4 nej och 3 som avstår.

Reservation

Samtliga ledamöter från Kristdemokraterna och Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Handling

Tjänsteskrivelse daterad 13 maj 2026

Expedierat till: Regional utvecklingsdirektör

§ 80

Ärendenummer RUN 2026/153

Upphandling av regional inkubatorsprocess för perioden 2027-2029

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner att upphandling av regional inkubatorsprocess för perioden 2027-2029 genomförs.

Regionala utvecklingsnämnden avsätter 10 miljoner kronor från Robusta strukturer och regionala projektmedel (1.1 medel) till upphandlingen.

Bakgrund

I regionplanen 2021-2023 gavs uppdrag att utreda möjligheten att etablera ett inkubatorssystem i hela länet. Som ett resultat av utredningen genomfördes sedan en upphandling under 2022 för att under hösten samma år starta upp verksamheten i hela Kalmar län. Avtal tecknades med Kalmar Science Park som leverantör av en kvalitetssäkrad inkubatorsprocess enligt Vinnovas standard. Avtalet omfattade 12 miljoner kr, 4 miljoner kr per år, men faktiska kostnader har legat till grund för årliga utbetalningar på ca 3 miljoner kr. Avtalet löpte i ett första steg under perioden 1 september 2022 – 31 augusti 2025, men förlängdes därefter till 30 november 2026 för att nyttja tillgängliga medel.

Verksamheten harv erbjudits samtliga kommuner i länet, utom Kalmar kommun som står för sin egen finansiering. Uppdraget har inneburit att Kalmar Science Park har planerat, lett och genomfört arbetet med en regional inkubator i Kalmar län med flera olika processteg och tillhörande insatser, utformade för att stegvis stödja utvecklingen av innovativa affärsidéer. Verksamheten har följts upp årligen via verksamhetssamtal, lägesrapporter och via ekonomiskt underlag.

Under perioden fram till 31 december 2025 har totalt 55 idémöten genomförts i samtliga 11 kommuner och av dessa har 18 bolag deltagit i hela processen under 36 månader som det innebär att vara ett inkubatorsföretag. En länsomfattande idétävling har också genomförts årligen under perioden för att stimulera affärsidéer i tidig fas. Via den regionala inkubatorn ges också möjlighet för bolagen att ta del av verifieringsmedel via Vinnova och investeringsmedel i tidigt skede via Kick Capital.

Upphandling

Syftet med en ny upphandling är att fortsatt kunna erbjuda en kvalitetssäkrad inkubatorsprocess till Kalmar län för utveckling av konkurrenskraftiga bolag i hela länet. Upphandlingen kommer att göras på motsvarande sätt som för perioden 2022-2025. Modellen som används är Prekvalificering och är uppdelad i två steg, där steg ett är en prekvalificeringsperiod med specifika

krav som ska vara uppfyllda för att komma i fråga till steg två som är själva anbudsansökan.

Tillgängliga medel för ny upphandling uppgår till 10 miljoner kronor för en ny treårsperiod.

Övrigt

Ingen prövning av barnets bästa har gjorts i ärendet då insatserna ej omfattar barn och unga.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handling

Tjänsteskrivelse daterad 13 maj 2026

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef företags- och projektstöd

§ 81

Ärendenummer RUN 2026/149

Inriktning för Projektbidrag till särskilda satsningar 2026-2027 inom Region Kalmar läns stöd till civilsamhället

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att 2026-2027 års inriktning för projektbidrag till särskilda satsningar ska främja fysisk aktivitet, goda levnadsvanor och ökad livskvalitet – Rörelse och hälsofrämjande insatser.

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att utlysningen ska rikta sig till civilsamhällesorganisationer med regional eller lokal verksamhet i Kalmar län.

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att avsteg görs från Riktlinjen för stöd till civilsamhället på det sätt att stöd enbart utgår för tillkommande externa kostnader, vilka ersätts med 100 procent. Det innebär att stöd inte utgår för övriga projektkostnader.

Medel för projektbidrag till särskilda satsningar ryms inom regionala utvecklingsförvaltningens ram för 2026-2027 års stöd till civilsamhället.

Bakgrund

Folkhälsan i Sverige är generellt god, men ojämlik. Skillnader i hälsa mellan olika grupper och geografiska områden kvarstår. Folkhälsomyndigheten visar att många inte når rekommenderade nivåer av fysisk aktivitet, samtidigt som stillasittandet ökar. Otillräcklig fysisk aktivitet är en av de främsta riskfaktorerna för sjukdom och kortare livslängd, samtidigt som rörelse är en av de mest effektiva och tillgängliga skyddsfaktorerna för hälsa.

I Kalmar län finns motsvarande utmaningar. Skillnader i livsvillkor påverkar hälsan, där personer med funktionsnedsättning, äldre och personer i socioekonomiska utsatta områden har sämre förutsättningar för en aktiv och hälsosam livsstil. Detta bidrar till ojämlik hälsa i länet.

Mot denna bakgrund är inriktningen på rörelse strategiskt vald. Fysisk aktivitet har breda positiva effekter på både fysisk och psykisk hälsa och kan samtidigt stärka social gemenskap, delaktighet och livskvalitet. Insatser som främjar till exempel fysisk aktivitet och hälsosamma matvanor har därför stor potential att både nå många och minska hälsoskillnader i länet.

Den regionala utvecklingsstrategin, Klimat att växa i, betonar goda och jämlika livsvillkor samt vikten av inkluderande och hälsofrämjande miljöer där människor kan vara aktiva utifrån sina förutsättningar. Även nationellt pågår en kraftsamling där Sveriges Kommuner och Regioner och

Folkhälsomyndigheten lyfter behovet av ökad fysisk aktivitet och stärkt samverkan för att nå grupper med större behov.

Civilsamhället har en central roll i detta arbete genom sin förmåga att skapa tillgängliga och lågtröskelbaserade aktiviteter. Region Kalmar läns särskilda satsning på rörelse och hälsofrämjande insatser syftar till att stärka sådana initiativ och bidra till förbättrade hälsovanor, ökad delaktighet och en mer jämlik hälsa i länet.

Behovet av satsningen har identifierats i dialog med regionens folkhälsoutvecklare och kulturutvecklare. Avstämning har även gjorts med Länsbildningsförbundet och Kommunförbundet Kalmar län.

Tillgängliga medel att fördela ryms inom ramen för projektbidrag till särskilda satsningar och omfattar 2,5 miljoner kronor.

I befintliga riktlinjer för Projektbidrag till särskilda satsningar kan bidrag utgå med högst 50 procent av projektets kostnader. Avsteg från befintliga riktlinjer görs i denna utlysning för att underlätta och tydliggöra för projektägaren vid ansökan och rapportering. Stöd föreslås utgå enbart för tillkommande externa kostnader, vilka ersätts med 100 procent. Övriga kostnader så som interna kostnader för personal eller egna lokaler finansieras av den egna organisationen.

Region Kalmar län eftersträvar en god geografisk spridning av beviljade projekt i länet.

Utlysningen är öppen 15 augusti-15 oktober 2026. Beslut fattas innan årsskiftet 2026-2027. Projekten kan avse tidsperioden mellan den 1 januari 2027 och den 31 december 2028.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås 2026-2027 års inriktning för projektbidrag till särskilda satsningar vara Rörelse och hälsofrämjande insatser.

Övrigt

En enkel prövning av barnets bästa har gjorts i handläggningen av ärendet.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handling

Tjänsteskrivelse daterad 13 maj 2026

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef företags- och projektstöd

§ 82

Ärendenummer RUN 2025/366

Ansökningar verksamhetsbidrag kultur 2027

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar sammanställningen av verksamhetsbidragsansökningar.

Ansökningarna kommer att hanteras enligt ordinarie kulturbudgetprocess under 2026 inför beslut 2027.

Bakgrund

Beslut om verksamhetsbidrag fattas av utvecklingsnämnden i samband med att kulturbudgeten fastställs. Enligt riktlinjer för verksamhetsbidrag inom kulturområdet ska sökande organisation beskriva hur verksamheten bidrar till att Region Kalmar läns kulturplan genomförs.

Nämndens protokoll efter beslut av kulturbudgeten för innevarande år gäller som beslut för ansökan av verksamhetsbidrag. Ingen ytterligare motivering kommer delges sökande organisation.

Sammanlagt har 17 ansökningar inkommit avseende 2027, varav fem från organisationer som sedan tidigare inte erhåller regionala verksamhetsanslag.

Inkomna ansökningar

Verksamheter	Regionalt och statligt bidrag 2026	Sökt bidrag 2027
Byteatern Kalmar Länsteater	21 933 147	3 500 000
Filmregion Sydost	2 407 043	230 000
Kalmar läns Musikstiftelse	20 392 427	1 000 000
Kalmar läns museum	20 450 137	500 000
Riksteatern Kalmar län	2 992 378	612 000
Kalmar läns Hemslöjdsförening	2 450 917	350 000
The Glass Factory	1 675 407	1 100 000
Litteraturnod Vimmerby	1 930 520	850 000
Svenskt Rockarkiv	1 467 584	500 000
Västerviks Museum	516 000	650 000
Kalmar läns hembygdsförbund	667 544	180 000

Ölands Dramatiska Teater	238 392	100 000
Ölands Hembygdsförbund		300 000
Ytterbo Bygdegårdsförening		50 000
Folkets Hus Vimmerby		125 000
Clownlabbet		300 000
Kulturmagasinet i Bergkvara		286 200
Summa totalt SEK		10 633 200

Sammanfattning av ansökningarna

1. Byteatern Kalmar Länsteater

Utökat verksamhetsbidrag ska användas till att anställa konstnärlig personal för att upprätthålla kärnverksamheten. Täcka ökade lönekostnaderna för den befintliga personalen, de allmänna kostnadsökningarna samt den urholkning av anslagen som skett genom åren. Utveckla dansen genom att ingå i Dansnät Sverige och arrangera professionella dansgästspel i länet. Utveckla samverkan och främja scenkonst i hela länet.

2. Filmregion Sydost

Utökat verksamhetsbidrag ska upprätthålla produktionsstödet för att inte minska på grund av urholkat anslag. Behålla antal ungdomar som erbjuds feriefilm som sommarjobb. Metodutveckla filmklubb där ungdomar får stöd för fortsatt talangutveckling.

3. Kalmar läns Musikstiftelse

Utökat verksamhetsbidrag ska motverka urholkningen av statligt bidrag för att bibehålla nuvarande nivå avseende antal konserter, geografisk spridning och konstnärliga kvalitet. Utveckla antal konserter och samarbeten, stärka närvaron i hela länet, framför allt i de mindre kommunerna.

4. Kalmar läns museum

Utökat verksamhetsbidrag som delfinansiering av en ny tjänst på museet som kulturarvsutvecklare. Bedömningen är att en sådan regional resurs skulle kunna bidra kraftfullt och konkret till att arbeta med de prioriterade behov som uttrycks i den av regionen utförda Strukturbild Kalmar län, samt bidra till måluppfyllelse i regionens kulturplan. Genom ökade resurser ser museet stora möjligheter att stärka arbetet med att främja kulturens roll för en regional hållbar samhällsutveckling.

5. Riksteatern Kalmar län

Utökat verksamhetsbidrag ska användas som arrangörsstöd för professionell scenkonst i länet, med fokus på dans och cirkus. Uppbyggnad av infrastruktur för scenkonst inom omsorgen i samverkan med länets kommuner. Utöka tjänsten för KulturCrew Kalmar län.

6. Kalmar läns Hemslöjdsförening

Utökat verksamhetsbidrag ska långsiktigt stärka och utveckla

verksamheten riktad till barn och unga genom att utöka konsulttjänsten från 50 procent till en högre tjänstgöringsgrad. En strategisk satsning för att säkra jämlik tillgång till kultur, stärka barn och ungas delaktighet samt utveckla slöjden som immateriellt kulturarv i hela länet.

7. The Glass Factory

Utökat verksamhetsbidrag ska användas för att anställa en föremålsantikvarie till glassamlingen för att upprätthålla god samlingsförvaltning. Därutöver för att avlasta Emmaboda kommun det ekonomiska ansvaret för Sveriges glashistoria och bidra till att utbilda allmänheten och främja förståelsen för glasets historia.

8. Litteraturnod Vimmerby

Utökat verksamhetsbidrag ska användas för att anställa en litteraturutvecklare för barn och unga som ska utveckla det läs- och skrivfrämjande arbetet och integrera arbetet för barnlitteratur som konstform. Arbetet kan utvecklas regionalt, interregionalt samt internationellt i samarbete med bland annat skolor, bibliotek, regionala kulturverksamheter och inom beredningsgruppen för litteratur i Regionsamverkan Sydsverige.

9. Svenskt Rockarkiv

Utökat verksamhetsbidrag ska användas för att anställa en till person på heltid utöver de tre personer som idag jobbar med arkivet. Arkivet tog emot Grammofonarkivet i Stockholm i slutet av 2025 motsvarande 2080 hyllmeter av inspelningar, vilket innebär att arkivet mer än fördubblas. Hultsfreds kommun ställer upp med lokaler för donationen.

10. Västerviks Museum

Utökat verksamhetsbidrag ska användas för att tidigarelägga anställningen av en ny tjänst som digital museipedagog. Tjänsten ska stärka museets digitala kompetens, genomföra en omvärldsanalys av det ständigt föränderliga digitala utbudet samt arbeta närmre regionens skolor för att skraddarsy museets pedagogiska arbete utifrån skolornas faktiska behov och förutsättningar.

11. Kalmar läns hembygdsförbund

Utökat verksamhetsbidrag ska användas till att stärka upp hembygdskonsulttjänsten till en heltid. En heltidstjänst skulle skapa en bättre kontinuitet i arbetet och en trygghet i anställningen.

12. Ölands Dramatiska Teater

Utökat verksamhetsbidrag för att kunna sänka priset på föreställningar ytterligare så att de närmar sig den nivå som länsintuitionerna har möjlighet att hålla. Det utökade verksamhetsbidraget skulle möjliggöra för fler kommuner att köpa in professionell barnteater.

13. Ölands Hembygdsförbund

Söker verksamhetsbidrag för att anställa en hembygdskonsulent.

14. Ytterbo Bygdegårdsförening

Söker verksamhetsbidrag för att genomföra vinterupprustning av lokal utan att tömma föreningens likvida reserver.

15. Folkets Hus Vimmerby

Söker verksamhetsbidrag för att inte urholka föreningens kapital för att kunna genomföra den planerade ”Nutid kontra dåtid!” under 100-årsjubileet 2027.

16. Clownlabbet

Söker verksamhetsbidrag för långsiktig finansiering av sjukhusclownsverksamheten som en integrerad del av regionens verksamhet och ett komplement till den medicinska vården.

17. Kulturmagasinet i Bergkvara

Söker verksamhetsbidrag till sin ordinarie verksamhet inom bild- och formområdet som består av utställningar, kurser inom olika konstnärliga praktiker, residens och barnverksamhet. I verksamheten ingår en konsthall, ateljéer i två våningar samt en grafikverkstad. I konsthallen visas samtida konst mellan april och november och i ateljéerna kurser, workshops och barnverksamhet.

Övrigt

Prövning av barnets bästa har ej genomförts specifikt till ansökningarna utan kopplas till genomförd prövning av Region Kalmar läns kulturplan 2025-2028. Barns rätt till kultur är en av Region Kalmar läns kulturpolitiska prioriteringar i kulturplanen 2025-2028 som verksamheterna ska besvara i ansökan.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handling

Tjänsteskrivelse daterad 13 maj 2026

§ 83

Ärendenummer RUN 2022/328

Val av representant till Sydostkultur

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden entledigar Carl Dahlin (M) som representant i Sydostkultur.

Regionala utvecklingsnämnden utser Pär-Gustav Johansson (M) till ny representant i Sydostkultur för perioden 20 maj 2026 – 31 december 2026.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Expedierat till:

Carl Dahlin (M)

Pär-Gustav Johansson (M)

Regionstab kansli

Sydostkultur

§ 84

Ärendenummer RUN 2026/166

Projektbeslut – Pilotförsök för direkt dricksvattenåtervinning, Kalmar Vatten AB

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden bifaller Kalmar Vatten AB:s ansökan om medel till projektet Pilotförsök för direkt dricksvattenåtervinning. Projektet tilldelas som högst 600 000 kr.

Projektperioden är 17 augusti 2026 – 15 december 2029.

Beslutet tas enligt förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken 1:1-medel. I förordningens 14 § anges att beslutet inte kan överklagas.

Beslutet gäller under förutsättningen att övrig finansiering är ordnad.

Bakgrund

Kalmar Vatten AB ansöker om projektstöd för att utveckla metoder att producera dricksvatten ur avloppsvatten. Inom ramen för projektet planeras pilotförsök där reningsprocessen prövas i en pilotanläggning under en tvåårsperiod. Piloten omfattar avancerade reningssteg och resultaten kommer att analyseras i samverkan med forskningsaktörer.

I dagsläget släpps stora mängder renat avloppsvatten från svenska reningsverk ut utan att nyttjas som resurs. Detta är särskilt problematiskt längs Östersjökusten och på öar, där det renade vattnet – som är sötvatten – blandas med det bräckta havsvattnet. Att avlägsna salt ur vatten är resurskrävande och kostsamt, även om avsättning redan förekommer på vissa platser runt Östersjön. Samtidigt har klimatförändringarna bidragit till ökad vattenbrist, särskilt i sydöstra Sverige där flera kommuner periodvis har begränsad tillgång till råvatten. Detta leder till ett växande behov för kommunala VA-aktörer att hitta nya, hållbara och tillförlitliga källor för dricksvattenproduktion. Projektet finansieras gemensamt av Tillväxtverket och Kalmar Vatten AB.

Projektet bidrar till hållbar utveckling genom att fokusera på effektiv vattenanvändning och att bättre ta tillvara befintliga vattenresurser.

Mål och syfte

Projektmålet är att senast år 2029 ha verifierat att direkt dricksvattenåtervinning med utgående vatten från Kalmarsundsverket som råvatten kan producera ett säkert och stabilt dricksvatten som uppfyller gällande svensk och europeisk lagstiftning. Måluppfyllelsen verifieras genom jämförelse av uppmätta analysresultat mot gränsvärden enligt gällande lagstiftning (LIVSFS 2022:12). Projektet förväntas även bidra med

förändrade attityder och synsätt kring återvinning av vatten för dricksvattenändamål.

Målgrupp och insatser

Primär målgrupp: Offentliga organisationer

Sekundära målgrupper: Invånare i regionen

Projektets aktiviteter omfattar förberedelse, uppbyggnad och drift av en pilotanläggning. Därutöver ingår provtagning och analyser av kemiska, fysikaliska och mikrobiologiska parametrar. Projektet inkluderar även kommunikations- och informationsinsatser riktade till regionens invånare samt andra berörda intressenter.

Finansiering

Organisation	Belopp
Tillväxtverket	12 801 729 kr
Kalmar Vatten AB	12 201 729 kr
Region Kalmar län, 1:1-medel	600 000 kr
Summa	25 003 458 kr

Övrigt

Prövning av barnets bästa är ej aktuell då beslutet inte rör barn eller barn som är anhöriga.

Motiv till beslut

Projektet bedöms vara väl förenligt med prioriteringarna i Region Kalmar läns regionala utvecklingsstrategi, Klimat att växa i, särskilt inom områdena hållbar resursanvändning och klimatanpassning. En trygg och långsiktig dricksvattenförsörjning är en central fråga för länets utveckling, inte minst mot bakgrund av återkommande vattenbrist i sydöstra Sverige.

Genom att utveckla och testa lösningar för återvinning av vatten bidrar projektet till ökad resurseffektivitet och stärker regionens förmåga att hantera framtida klimatutmaningar. Det ligger även i linje med målen i Agenda 2030, särskilt avseende hållbar vattenförvaltning.

Sammantaget bedöms projektet bidra till en mer robust och hållbar vattenförsörjning i länet och därmed vara prioriterat för stöd.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 13 maj 2025
2. Ansökan om stöd – Pilotförsök för direkt dricksvattenåtervinning, Kalmar Vatten AB

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef företags- och projektstöd
Kalmar Vatten AB

§ 85

Ärendenummer RUN 2026/181

Anmälan av granskning från regionrevisorerna – Basgranskning av regionala utvecklingsnämnden 2025

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar regionrevisorernas basgranskning av regionala utvecklingsnämnden 2025.

Bakgrund

Regionens revisorer har genomfört basgranskning av regionala utvecklingsnämnden 2025. Granskningen är överlämnad till regionala utvecklingsnämnden för kännedom och med möjlighet till svar.

Revisorerna lämnar inga rekommendationer. Regionala utvecklingsnämnden föreslås notera granskningen och lägga den till handlingarna.

Övrigt

Prövning av barnets bästa ej aktuell då beslutet inte rör barn eller barn som är anhöriga.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 13 maj 2026
2. Beslut godkänd basgranskning 2025 – Regionrevisorerna
3. Rapport basgranskning – Regionala utvecklingsnämnden 2025
4. Missivbrev – Basgranskning av regionala utvecklingsnämnden i Region Kalmar län

§ 86

Ärendenummer RUN 2025/144

Yttrande över Mörbylånga kommuns Översiktsplan 2045 – granskningsversion

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsens arbetsutskott beslutar:

Regionstyrelsens arbetsutskott antar redovisat yttrande som svar på Mörbylånga kommuns Översiktsplan 2045 – granskningsversion.

Yttrandet överlämnas till Mörbylånga kommun.

Bakgrund

Region Kalmar län har getts möjlighet att lämna synpunkter på Mörbylånga kommun Översiktsplan 2045 – granskningsversion. Region Kalmar län har tidigare lämnat synpunkter i samrådsskedet.

Sammanfattning av yttrande

Region Kalmar län vill fortsatt betona vikten av att värna jordbruksmarken och bedömer det som problematiskt att översiktsplanen pekar ut jordbruksmark i så pass stor omfattning. Bedömningen är att detta riskerar att stå i konflikt med såväl nationella som regionala mål om en ökad och långsiktigt hållbar livsmedelsproduktion.

I ett regionalt och nationellt perspektiv utgör jordbruksmarken en strategiskt mycket viktig resurs, inte minst kopplat till livsmedelsförsörjning, beredskap, klimatförändringar och hållbar utveckling. Detta tydliggörs bland annat i den nationella livsmedelsstrategin, som anger ett mål om ökad livsmedelsproduktion, samt i den regionala livsmedelsstrategin för Kalmar län. Att i detta läge planera för ianspråktagande av brukningsvärd jordbruksmark kräver därför mycket starka och väl underbyggda skäl.

Region Kalmar län har tagit fram en vägledning för klassning av jordbruksmark som bland annat visar att markens värde har ökat, till exempel till följd av förändrade omvärldsfaktorer såsom ökad osäkerhet i globala livsmedelskedjor, klimatpåverkan samt behovet av stärkt regional självförsörjningsgrad. Mot denna bakgrund anser Region Kalmar län att exploatering av jordbruksmark endast bör ske i undantagsfall och efter mycket noggranna avvägningar.

Region Kalmar län vill även framhålla vikten av att fortsatt nyttja kulturmiljöaspekter som en resurs för utveckling i planeringen, då dessa utgör en central del av landskapets värden och identitet.

Slutligen vill Region Kalmar län uppmärksamma att översiktsplanen hänvisar till trafikförsörjningsprogrammet för 2021–2029. Regionen fattade i februari 2025 beslut om ett nytt trafikförsörjningsprogram som gäller till och med 2033. Likaså hänvisas till äldre Regionalt serviceprogram för Kalmar län 2020-2024, den nya strategin gäller 2026-2030.

Region Kalmar län ser fram emot fortsatt dialog i planarbetet.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 13 maj 2026
2. Yttrande över Mörbylånga kommuns Översiktsplan 2045 – granskningsversion
3. Missiv Mörbylånga kommuns Översiktsplan 2045 – granskningsversion
4. Mörbylånga kommuns Översiktsplan 2045 – granskningsversion
5. Miljökonsekvensbeskrivning för Mörbylånga kommuns Översiktsplan 2045, granskningsversion
6. Samrådsredogörelse, Mörbylånga kommuns Översiktsplan 2045

Expedierat till: Regionstyrelsens arbetsutskott

§ 87

Ärendenummer RUN 2026/43

Svar på Erbjudande till regionerna och Gotlands kommun att ta fram underlag inför framtagandet av Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan för perioden 2028-2034

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsens arbetsutskott beslutar:

Regionstyrelsens arbetsutskott antar redovisad skrivelse som sitt svar på erbjudandet till regionerna att ta fram underlag inför framtagandet av Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan för perioden 2028-2034.

Skrivelsen överlämnas till Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet.

Bakgrund

Regionerna fick den 22 januari 2026 ett erbjudande om att ta fram underlag inför framtagandet av Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan (NRPP) för perioden 2028-2034. Underlaget ska enligt beskrivning i erbjudandet dels beskriva regionala utmaningar, dels lämna förslag på investeringar och andra interventioner för att möta dessa utmaningar. Utmaningarna ska ta sin utgångspunkt i regionernas regionala utvecklingsstrategier och andra relevanta strategier som till exempel strategier för smart specialisering.

Regionerna erbjuds att för ett eller flera län ta fram underlaget. Beslut har fattats av de regionala utvecklingsdirektörerna att underlaget ska omfatta de fyra regionerna inom Småland och Öarna.

Underlagen ska också ta sin utgångspunkt i kommissionens förslag till aktuella och namngivna rättsakter samt beakta att dessa ännu inte är antagna.

I framtagandet av underlaget bör dialog ske med Tillväxtverket som är samordnande myndighet för uppdraget att förslå åtgärder som kan ingå i Sveriges NRPP. Underlaget ska redovisas senast den 12 juni till Regeringskansliet.

Sammanfattning

Analysen visar att Småland och Öarna står inför flera sammanlänkade strukturella utmaningar, bland annat kopplade till demografisk utveckling, kompetensförsörjning, tillgänglighet, näringslivets omställning samt klimat, energi och robusthet. Regionen präglas av stora landsbygder, ett exportberoende och transportintensivt näringsliv samt särskilda förutsättningar i Gotlands ö-läge. Samtidigt finns betydande styrkor i form

av en stark industriell bas, många små och medelstora företag, god tillgång till naturresurser samt potential inom bioekonomi, livsmedel, besöksnäring och grön omställning.

Utmaningarna kräver ett samordnat, platsbaserat och systemorienterat arbetssätt. Det finns fortsatt behov av insatser för att stärka kompetensförsörjning, inkludering, fysisk och digital tillgänglighet, innovation och kapitalförsörjning samt klimatomställning, energisystem och beredskap. Arbetet har letts av Region Kronoberg i nära samverkan mellan regionerna och med löpande förankring i både tjänstemanna- och politiska strukturer.

I underlaget ingår också principiella medskick från 21 regioner avseende Sveriges Nationella och Regionala partnerskapsplan som tagits fram gemensamt med SKR.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Protokollsanteckning

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

”Sverigedemokraterna kan ställa sig bakom att Småland och Öarna behöver starkare regionalt inflytande, bättre infrastruktur, stärkt kompetensförsörjning, ökad robusthet och ett tydligare landsbygdsperspektiv. Samtidigt bör underlaget kompletteras med en tydligare markering om att regional utveckling ytterst ska styras av svenska och regionala demokratiska prioriteringar, inte av EU:s programlogik. Det finns annars en risk att vi normaliserar ett system där svenska skattebetalare först betalar in betydande medel till EU, för att Sverige därefter ska söka tillbaka delar av dessa pengar genom projekt som måste passa EU:s regelverk och politiska prioriteringar. EU-medel kan användas där de ger konkret nytta för Kalmar län, men de får inte innebära ökad överstatlig styrning, mer administration eller att lokala behov underordnas EU:s politiska mål.”

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 13 maj 2026
2. Erbjudande till regionerna och Gotlands kommun att ta fram underlag inför framtagandet av Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan för perioden 2028-2034
3. Skrivelse Utmaningar och strukturella förutsättningar i Småland och Öarna

Expedierat till: Regionstyrelsens arbetsutskott

§ 88

Ärendenummer RUN 2025/403

Delredovisning av uppdrag 26/02 Redovisa förslag till ny inriktning för den regionala bredbandsmodellen i syfte att öka robusthet i näten

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsens beslutar:

Regionstyrelsen godkänner delredovisning av Uppdrag 26/02 Redovisa förslag till ny inriktning för den regionala bredbandsmodellen i syfte att öka robustheten i näten.

Regionstyrelsen godkänner delredovisningens förslag till ny inriktning för den regionala bredbandsmodellen.

Bakgrund

Regionfullmäktige lämnade § 151 den 26–27 november 2025 ett uppdrag till regionstyrelsen att redovisa förslag till ny inriktning för den regionala bredbandsmodellen, med syftet att öka robusthet i näten.

Nuvarande länsgemensamma finansieringsmodell för bredbandsutbyggnad beslutades av regionstyrelsen § 115 den 15 juni 2020 och avslutas under 2026. Modellen har bidragit till en utbyggnad av gigabitnät i områden där nät saknats, och täckningen för gigabitnät (fiber) för hushåll och arbetsställen utanför tätort är idag över 90 procent. En nätinфраstruktur som levererar en mycket god bandbredd är idag i huvudsak säkrad. Därutöver finns idag ett nationellt bredbandsstöd riktat till samma områden och med bättre villkor för nätbyggare, som gäller till och med 2027.

Uppdraget att redovisa förslag till en ny inriktning för den regionala bredbandsmodellen utgår från nya mönster i invånares och företags digitala användning. Fokus är att digitala tjänster ska kunna användas där man befinner sig, när man vill och på det sätt man vill. Detta ställer stora krav på att digitala tjänster alltid fungerar, är säkra, robusta och har en god förmåga att återställa funktioner.

Den nya inriktningen följer av Region Kalmar läns yttrande över dagens och framtidens utmaningar på konnektivitetsområdet från 2022 samt regeringens digitaliseringsstrategi 2025–2030.

Ny inriktning för den regionala bredbandsmodellen

Nuvarande regionala bredbandsmodell utgör fortsatt grunden, men uppdateras för att hantera den nya inriktningen, nya processer samt aktuell och planerad marknadsutveckling och regelverk.

I delredovisningen föreslås följande inriktning för det fortsatta arbetet:

- Den regionala bredbandsmodellen ska syfta till att uppnå robust, sömlös och stabil konnektivitet för användning av digitala tjänster i Kalmar län.
- Den geografiska omfattningen utökas från områden utanför tätorter till att även innefatta tätorter upp till 5 000 invånare.
- Nuvarande modell är inriktad mot utbyggnad av gigabitnät i områden där det saknas. Den nya bredbandsmodellen utökas till att även omfatta digitala nät. Det innebär att modellen kommer behöva hantera både utveckling och nyttjande av digitala nät och befintliga gigabitnät. Inriktningen är att detta ska ske på marknadsdrivna villkor.
- Modellen ska omfatta allmänt tillgängliga kommunikationsnät och allmänt tillgängliga kommunikationstjänster, som avgränsning från kommunikationsnät som ska användas av en begränsad grupp.
- Modellen ska kunna möta behoven i invånares och företags inomregionala användning av digitala tjänster samt marknadsförutsättningarna under perioden 2030–2040.
- Nya krav ställs för insatser genom regional finansiering, som innebär att kommersiellt intresse ska saknas för ett nödvändigt tekniskt steg i ett område, att det finns en relevant teknisk användning och att utebliven utveckling innebär konsekvenser för den regionala utvecklingen.

Uppdraget ska slutredovisas till den regionala utvecklingsnämnden i oktober 2026, för vidare beslut av regionstyrelsen. I slutredovisningen ska ingå förslag på tidplan för fortsatt arbete, beslut om bredbandsmodell och efterföljande beslut om specifika regionalt finansierade insatser inom ramen för den nya inriktningen.

Föredragning av

Magnus Hammarstedt, bredbandskoordinator

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag till beslut.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 13 maj 2026
2. Delredovisning av uppdrag 26/02 - Förslag till ny inriktning för den regionala bredbandsmodellen i syfte att öka robustheten i näten.

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 89

Ärendenummer RUN 2026/129

Yttrande över Översiktsplan för Vetlanda kommun – samrådshandling

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar:

Regionstyrelsen antar redovisat yttrande som sitt svar på Översiktsplan för Vetlanda kommun – samrådshandling.

Yttrandet överlämnas till Vetlanda kommun.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Region Kalmar län har getts möjlighet att lämna synpunkter på samrådsförslaget Översiktsplan för Vetlanda kommun och den till planen tillhörande strategiska miljöbedömningen.

Planförslaget är ute på samråd. Under det efterföljande granskningskedet kommer det på nytt bli möjligt att lämna synpunkter innan planförslaget slutligen antas.

Yttrande

Den strategiska viljeinriktningen som framgår av översiktsplanens utvecklingsinriktning bedöms vara betydelsefull för att kunna utveckla den gemensamma gränsbygden på bästa sätt, genom tvärsektoriell och flernivåbaserad samplanering. Här pekas bland annat de mest betydelsefulla funktionella sambanden ut och kommunens orter kategoriseras utifrån sin primära roll som arbets- eller serviceort etcetera. Något som har betydelse även för boende och verksamma på andra sidan länsgränsen i Hultsfreds kommun.

De stora flödena i arbets- och studiependlande vänder sig vanligtvis i huvudsak in mot den egna regionen snarare än över länsgränser. Så är fallet i såväl Vetlanda som Hultsfreds kommun. Arbetsorter som Vetlanda, Kvillsfors och Pauliström är emellertid beroende av inpendling från ett större omland för att trygga sin kompetensförsörjning, varför den gränsöverskridande arbetspendlingen bör uppmärksammas med ambitionen att stärka den, inte minst längs med riksväg 47. Exempelvis har knappt tio procent av utpendlarna i Virserum just Vetlanda stad som arbetsplats. Det finns därtill anledning att anta att Vetlanda kommun och inte minst Vetlanda stad har betydelse för boende och verksamma i den gemensamma

gränsbygden vad gäller exempelvis möjligheterna att ta del av ett större serviceutbud, kulturutbud, utbildning och turism. Det är därför positivt att det finns betydande kopplingar mot både Kronoberg och Kalmar län i översiktsplanens utvecklingsinriktning. Region Kalmar län ser dock gärna att Vetlanda kommun i sin utvecklingsinriktning tydliggjorde såväl kommunens som Vetlanda stads betydelse bortom den egna kommungränsen. Exempelvis genom att på kartorna illustrera att de funktionella sambanden sträcker sig till målpunkter bortom kommun- och länsgränser. Under mellankommunala frågor skulle en tydligare viljeinriktning om hur samverkan stärks just tvärssektoriellt och flernivåbaserat, inte minst kring kritiska resurser, varit värdefull.

Överläggning

1. Malin Anell (S) föreslår att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag till beslut.

2. Janita Kirchberg (SD) föreslår följande ändring i Region Kalmar läns yttrande:

”Att det i yttrandet inarbetas att Region Kalmar län anser att Vetlanda kommun bör vara avvisande till vidare utbyggnad av väderberoende kraftslag, med hänvisning till att:

- elektrisk energi i dagsläget inte går att lagra ekonomiskt i så stor omfattning som det skulle krävas för att väderberoende kraftslag skulle komma till sin rätt. Att utan omfattande lagringsmöjligheter släppa in intermittenta kraftslag på det nationella elnätet skapar stora problem med robustheten i nätet och medför även kraftigt fluktuerande och genomsnittligt högre elpriser, i områden långt större än den enskilda kommunen.
- vindkraftsindustriområden, utöver det som sagts ovan, även förstör kringliggande boendemiljöer på stort avstånd, även i angränsande kommuner, samt minskar större områdets attraktivitet för exempelvis turism.
- solkraftsanläggningar, utöver det som sagts ovan, ofta byggs på åkermark, trots att Sverige för att öka självförsörjningsgraden av livsmedel behöver mer jordbruk, inte mindre, och att detta får negativa nationella effekter.”

Efter avslutad överläggning frågar ordförande om regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Malin Anells (S) förslag eller Janita Kirchbergs (SD) ändringsförslag. Hon finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Malin Anells (S) förslag.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 13 maj 2026
2. Yttrande över Översiktsplan för Vetlanda kommun – samrådshandling

3. Översiktsplan för Vetlanda kommun – samrådshandling
4. Strategisk miljöbedömning av översiktsplan för Vetlanda kommun – samrådshandling

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 90

Ärendenummer RUN 2026/15

Delegationsbeslut

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar följande delegationsbeslut till protokollet:

Yttrande över Övervakningsprogram för havsmiljödirektivet 2027 - 2032, Havs- och vattenmyndigheten RUN 2025/404

Yttrande över granskning - Upphävande av del av byggnadsplan för Smedby stationssamhälle, Kalmar kommun RUN 2026/89

Yttrande över samråd - Detaljplan för Palmen 6 med flera, Sandås, Kalmar kommun RUN 2026/135

Yttrande över samråd - Detaljplan för Algutsrum 6:1 skifte 5, Mörbylånga kommun RUN 2026/134

Yttrande över samråd inför beslut om betydande miljöpåverkan, järnvägsplan Stångdals- och Tjustbanans anslutning i Linköping, Trafikverket RUN 2026/125

Yttrande över Ansökan i miljömål från Trafikverket gällande bortledning av grundvatten vid anläggande och drift av gång- och cykelport under väg 136 Ottenby-Borgholm, Växjö Tingsrätt RUN 2026/94

§ 91

Ärendenummer RUN 2026/16

Anmälningssärenden

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar följande anmälningssärenden till protokollet:

Protokoll – Regionala utvecklingsnämndens presidium 18 mars 2026	RUN 2026/3
Protokoll – Regionala utvecklingsnämndens presidium 15 april 2026	RUN 2026/3
Jönköpings läns regionala utvecklingsstrategi 2025-2035	RUN 2025/204
Protokoll – Styrgrupp för SBHSS 31 mars 2026	RUN 2026/5
Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Statens energimyndighet	RUN 2026/29
Regeringsbeslut - Fastställelse av nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastrukturen för perioden 2026-2037, beslut om byggstarter 2026-2028, beslut om förberedelse för byggstarter 2029-2031, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	RUN 2026/171

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Agnes Savetun
TITEL, ORGANISATION: regionsekreterare, Region Kalmar län
TID: 2026-05-29 10:37:58 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46706448362)
IDENTIFIKATIONS-ID: 8778602bfa1f4b2fb9bf8d8dee64d1be

NAMN: Anders Andersson
TITEL, ORGANISATION: justerare, Region Kalmar län
TID: 2026-05-29 10:51:13 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46702498212)
IDENTIFIKATIONS-ID: 0f87456def394adba8f1fe6fbac32334

NAMN: Karin Helmersson
TITEL, ORGANISATION: ordförande, Region Kalmar län
TID: 2026-05-29 19:09:21 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46725039569)
IDENTIFIKATIONS-ID: 29503970dafa4562a295fbe7a3ef1ca2

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2026-05-29 19:09:22 +02:00
Ref: 339503SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)